

UNIONENS HØJTSTÅENDE
REPRÆSENTANT FOR
UDENRIGSANLIGGENDER
OG SIKKERHEDSPOLITIK

Bruxelles, den 18.5.2022
JOIN(2022) 13 final

FÆLLES MEDDELELSE TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET
om et strategisk partnerskab med Golfstaterne

DA

DA

1. Indledning

Golfregionen er en dynamisk naboregion og en vigtig port mellem Europa, Asien og Afrika. Sikkerheds- og stabilitetssituationen i Golfregionen har direkte konsekvenser for EU. EU har ligeledes meget at tilbyde partnerne i Golfregionen som verdens største indre marked, handelsblok og investor, førende inden for forskning og innovation og en vigtig mægler og fortaler for multilateralisme, demokrati og social omstilling, herunder menneskerettigheder og ligestilling mellem kønnene.

I en tid med usikkerhed og betydelige udfordringer for den regelbaserede internationale orden både i Europa og i Golfregionen, og idet verden står over for konsekvenserne af den russiske aggression mod Ukraine og covid-19-pandemien og den presserende nødvendighed af den grønne og digitale omstilling, vil Den Europæiske Union vinde meget ved et stærkere og mere strategisk partnerskab med Golfstaternes Samarbejdsråd (GCC) og dets medlemsstater¹.

Øget handel og øgede investeringer, bekæmpelse af klimaændringer, sikring af global sundhed og energisikkerhed og en gnidningsløs grøn omstilling, opfyldelse af voksende globale udviklingsbehov og humanitære behov og fremme af fred og stabilitet og nedtrapning af spændingerne i regionen som helhed er alle spørgsmål af stærk fælles interesse. Et strategisk partnerskab mellem EU og Golfstaternes Samarbejdsråd og dets medlemsstater vil øge begge parter velstand og sikkerhed og gøre en reel forskel i håndteringen af globale udfordringer. Et sådant partnerskab vil bygge på de traditionelle stærke forbindelser, der allerede findes mellem de enkelte medlemsstater i GCC og EU's medlemsstater. Inddragelse af andre vigtige Golfstater i partnerskabet kan også komme i betragtning, i takt med at forbindelserne udvikles og modnes.

Et stærkere partnerskab med Golfregionen spiller en central rolle i gennemførelsen af den europæiske strategi for REPowerEU² og EU's supplerende strategi for internationalt energisamarbejde³. Dette omfatter vigtige emner som f.eks. øget forsyning af flydende naturgas (LNG), foranstaltninger til stabilisering af oliemarkederne, samarbejde om brint, energieffektivitet og hurtigere udbredelse af vedvarende energi.

Den seneste udvikling i Golfen er opmuntrende. Den interne uro i GCC ophørte i 2021, hvilket har gjort det lettere at genoptage og udvide samarbejdet mellem EU og GCC. De lovende samfundsmæssige og økonomiske forandringer, der er undervejs i GCC-landene, og som er baseret på ambitiøse dagsordener om forandring ("visioner"), og deres videre udvikling giver en lang række muligheder for samarbejde og investeringer. En positiv afslutning på Wienforhandlingerne med henblik på at gøre det lettere for USA at vende tilbage til den fælles omfattende handlingsplan(JCPOA) og genoptage USA's og Irans fuldstændige gennemførelse af alle tilsagnene i den fælles omfattende handlingsplan kan desuden danne grundlag for en yderligere indsats for at mindske spændingerne og opbygge tillid i regionen som helhed.

I betragtning af den omfattende udvikling siden samarbejdsaftalen mellem EU og GCC i 1989⁴ og behovet for et langt stærkere og mere omfattende samarbejde er EU fast besluttet på at indgå partnerskab med Golfregionen og genopbygge samarbejdet gennem et robust strategisk partnerskab og solide bilaterale institutionelle rammer.

¹ Kongeriget Bahrain, Kongeriget Saudi-Arabien, Staten Kuwait, Staten Qatar, Sultanatet Oman, De Forenede Arabiske Emirater.

² Meddelelse fra Kommissionen, REPowerEU: En fælles europæisk indsats for mere sikker og bæredygtig energi til overkommelige priser (COM(2022) 108 af 8.3.2022).

³ Joint Communication on EU external energy engagement in a changing world, JOIN (2022) 23 af 18.5.2022.

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=celex%3A21989A0225%2801%29>

I denne fælles meddelelse⁵ foreslås der derfor et stærkere partnerskab på en række centrale politikområder, og der fremsættes en række konkrete forslag til, hvordan EU og GCC og dets medlemsstater kan styrke deres samarbejde i deres fælles interesse med et klart fokus på at levere resultater.

2. Et partnerskab for velstand

Tilsammen tegner EU og GCC sig for 20 % af den globale økonomi, 17,5 % af den globale handel og dækker mere end halvdelen af de globale udenlandske direkte investeringer. I 2020 var EU GCC's største importpartner og fjerdestørste eksportpartner (med andele på henholdsvis 17,8 % og 6,9 %)⁶. Et privilegeret handels- og investeringsforhold mellem EU og GCC og dets medlemmer er af stærk fælles interesse, stadig vigtigere og har et klart yderligere potentiale. Dette er endnu mere relevant i en geopolitisk kontekst i hastig forandring, hvor EU skal opbygge alliancer og samarbejdsplatforme for at forfølge sine mål og styrke sin åbne strategiske autonomi. I forbindelse med den russiske aggression mod Ukraine vil EU aktivt arbejde frem mod at opbygge stærkere bånd med GCC for at søge alternative energikilder, herunder vedvarende energi.

På grundlag af samarbejdsaftalen fra 1989 indledte EU og GCC forhandlinger om en **frihandelsaftale**, som gik i stå i 2008, hovedsagelig på grund af forskellige ambitionsniveauer på centrale punkter. Siden da er EU's ramme for frihandelsaftaler blevet videreudviklet og omfatter i øjeblikket ambitiøse bestemmelser om bæredygtig udvikling, arbejdstagerrettigheder, udfasning af eksportafgifter og andre foranstaltninger, der forvrider handel og investeringer. De fortsatte drøftelser på ekspertniveau bidrager til yderligere at forbedre den gensidige forståelse af holdningerne med henblik på mulige forhandlinger om en handelsaftale, der vil kunne håndtere spørgsmål af fælles interesse, herunder et øget handels- og investeringsmiljø, regulerings- og toldsamarbejde og bæredygtige udviklingsmål. I mellemtiden vil EU undersøge, hvordan det økonomiske partnerskab kan udbygges, og hvordan man styrker den eksisterende handels- og investeringsdialog mellem EU og GCC for yderligere at lette det lovgivningsmæssige samarbejde, øge beskyttelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder, herunder geografiske betegnelser, yderligere styrke samarbejdet om toldspørgsmål og bekæmpelse af svig, herunder bekæmpelse af forfalskning og smugling, støtte vedvarende energi, energi- og ressourceeffektivitet og digital handel og fremme bæredygtige og globale forsyningskæder. EU og GCC vil koordinere deres holdninger til multilaterale handelspolitiske dagsordener, herunder i Verdenshandelsorganisationen til reformen heraf. EU vil også søge at styrke samarbejdet mellem EU og GCC om økonomisk integration og et bæredygtigt erhvervs- og investeringsmiljø med velfungerende og retfærdige markeder, hvor virksomhederne kan konkurrere på lige vilkår og bekæmpe urimelig handelspraksis eller subsidier, der forvrider konkurrencen. Desuden vil EU konsolidere de økonomiske bilaterale partnerskaber med hvert GCC-land som supplement til det eksisterende handels- og investeringspartnerskab mellem EU og GCC.

Dette vil også bidrage til **økonomisk diversificering**, som Golfstaterne har en stærk interesse i. De har vedtaget strategiske "visioner"⁷, der har til formål at diversificere deres økonomier og

⁵ Den er også baseret på resultaterne af målrettede høringsarrangementer og feedback i forbindelse med en indkaldelse af dokumentation (mellem den 3. februar og den 3. marts 2022).

⁶ EU's import bestod hovedsagelig af brændstof og mineprodukter samt kemikalier, mens eksporten bestod af maskiner og transportudstyr, kemikalier og landbrugs- og råmaterialer.

⁷ Qatar's "National Vision 2030", Kuwait's "Vision 2035", Omans "Vision 2040", Bahrains "Economic Vision 2030" og Saudi-Arabiens "Vision 2030".

bevæge sig væk fra afhængigheden af olie- og gasindtægter. De fokuserer også på at udvikle andre sektorer og en robust privat sektor, der kan skabe arbejdspladser, vækst og udenlandske investeringer, og på at tackle forvriddinger på arbejdsmarkedet ved at skabe beskæftigelse til deres egne statsborgere. EU og dets medlemsstater kan udveksle bedste praksis med GCC-landene om, hvordan man kan stimulere et gunstigt erhvervsklima for små og mellemstore virksomheder i sektorer som digitalisering, energi, grøn økonomi og bæredygtig turisme, og om at støtte tilpasningen af studieplaner og udvikle og støtte en iværksætterkultur. EU vil fortsat samarbejde med GCC om yderligere at forbedre erhvervssamarbejdet ved at fjerne udestående hindringer for markedsadgang og støtte retfærdige, gennemsigtige og ikkediskriminerende investeringsfremmende politikker. For at nå disse mål agter EU at støtte oprettelsen af et EU-handelskammer i GCC-landene.⁸

Den økonomiske omstilling, der i øjeblikket er på vej i begge regioner, udgør en mulighed for at overveje, hvordan vores respektive mangel på arbejdskraft bedst håndteres, og hvordan vi sikrer, at vores økonomier har de færdigheder, som de har brug for med henblik på vækst og innovation, ved at fokusere på unges mobilitet mellem EU- og GCC-landene⁹.

Golflandene er vigtige partnere i de fælles bestræbelser på at imødegå virkningerne af **covid-19-pandemien, global sundhedssikkerhed og i de internationale initiativer at forbedre pandemiberedskab og -indsats**. Det vil være vigtigt at have fælles tiltag for fortsat at kunne forbedre folkesundhedsindsatsen og sikre en robust global ramme, der øger modstandsdygtighed og beredskabskapacitet i fremtidige kriser. Yderligere arbejde med at forbinde Golfstaterne med EU's digitale covidcertifikatsystem og med at anerkende vaccinationer vil støtte sikre internationale rejser og bidrage til den globale genopretning. EU vil samarbejde med dem om langsigtede genopretningsinstrumenter og NextGenerationEU og søge deres støtte til sin diversificerede finansieringsstrategi, der omfatter udstedelse af mellem- og langfristede obligationer. EU vil også øge og styrke samarbejdsindsatsen på området beredskab og indsats over for trusler mod folkesundheden.

På **transportområdet** vil EU fortsat søge at forbedre luftfartssamarbejdet med Golfstaterne og den fælles indsats for mere reguleringssamarbejde og konvergens og udveksle bedste praksis og standarder på områder som luftfartssikkerhed, lufttrafikstyring, sociale og miljømæssige standarder inden for luftfart samt flypassagerers rettigheder. EU støtter også det regionale luftfartssamarbejde mellem Golfstaterne. Et styrket samarbejde mellem EU og Golfstaterne¹⁰ om jernbaner kan omfatte anvendelse af EU's jernbanesignal- og trafikstyringssystem, forskning og innovation, nulemissionsteknologier og reguleringsmodeller og bedste praksis¹¹. Med hensyn til infrastruktur vil EU undersøge samarbejdet med Golfstaterne, herunder i forbindelse med de igangværende drøftelser om det fremtidige transmediterrane transportnet i de sydlige nabolande med henblik på at fremme stærkere forbindelser med tilstødende strategiske korridorer i Afrika syd for Sahara og Centralasien.

EU vil fortsætte sin dialog med regionen om skibsfart og sigte mod at styrke samarbejdet, navnlig om **søfartssikkerhed**, miljøbeskyttelse og søtransportforbindelser. EU vil fortsat

⁸ Gennem projektet om økonomisk diversificering, som forvaltes af Kommissionen og har til formål at øge dialogen om økonomisk diversificering, markedsadgangsbetingelser og bæredygtige strukturelle ændringer.

⁹ Kommissionen fremlagde for nylig "Communication on attracting skills and talent to the EU", COM (2022) 657 final af 27.4.2022.

¹⁰ På grundlag af aftalememorandummet fra 2017 mellem GCC's sekretariat og EU's Jernbaneagentur.

¹¹ Dette kan omfatte EU's egne erfaringer med oprettelsen af ERA i lyset af de igangværende drøftelser om oprettelse af et jernbaneagentur i Golfregionen.

samarbejde med Golfstaterne i Den Internationale Søfartsorganisation for at sikre et højt sikkerheds- og miljøniveau og mere ambitiøse mål for reduktion af drivhusgasemissioner.

EU er fast besluttet på at tackle udfordringerne og maksimere de muligheder, som **digitaliseringen** giver, og på at samarbejde med GCC, herunder om digital omstilling, konnektivitet og innovation. Gennem Global Gateway-strategien¹² vil EU støtte udbredelsen af digitale net og infrastrukturer i underforsynede regioner i verden, sørge for, at de er sikre, modstandsdygtige og pålidelige og beskytte menneskers integritet, navnlig ved at fremme EU's 5G-værktøjskasse. EU vil støtte en øget sikker international konnektivitet, navnlig mellem Europa og Golfregionen, og vil indlede drøftelser om støtte til en menneskecentreret tilgang til digitalisering, herunder respekt for universelle værdier. Dette kan åbne op for yderligere samarbejde om dataøkonomien, højtydende databehandling eller en menneskecentreret tilgang til kunstig intelligens. Et udgangspunkt for at styrke dataøkonomien kan være at undersøge den gensidige interesse i at samarbejde om industrielle dataområder. EU vil støtte digital opkvalificering af mennesker i GCC-landene, navnlig kvinder og unge, så de kan drage fordel af mulighederne og forstå udfordringerne i forbindelse med den digitale omstilling. Den gensidige interesse i at samarbejde om EU-konceptet om digitale innovationsknudepunkter kan undersøges. EU vil også støtte udvekslinger med Golfstaterne om EU's databeskyttelsespolitikker og -praksis for at fremme yderligere konvergens med EU's standarder og internationale standarder.

EU's samarbejde med GCC-landene om **forskning og innovation** vil skabe nye markeder og arbejdspladser, bidrage til økonomisk diversificering og økonomisk genopretning i regionen og tackle samfundsmæssige udfordringer såsom klima- og energiomstillingen og globale sundhedsspørgsmål. Dette samarbejde vil være baseret på EU's nye strategi¹³, som også vil danne grundlag for og lede det internationale samarbejde under Horisont Europa-rammeprogrammet¹⁴. Det vil fremme åbenhed, afbalanceret med en større grad af gensidighed, og tilstræbe lige vilkår baseret på respekt for grundlæggende principper såsom akademisk frihed, ligestilling mellem kønnene, etik, integritet og inklusivitet inden for forskning, åben videnskab og evidensbaseret politikudformning.

EU sigter mod at styrke samarbejdet med GCC om **rumspørgsmål**. GCC-landene er blevet mere aktive på dette område og har udtrykt interesse for den fælles udvikling af rumbaseret forstærkning af GPS og Galileo med henblik på at dække Golfregionen. Dette vil gøre det muligt for sikkerhedskritiske applikationer at gøre brug af GPS og Galileo til højpræcisionsindflyvninger til lufthavne, hvilket mindsker behovet for infrastruktur på jorden¹⁵. Samarbejdet mellem EU og GCC kan også omhandle anvendelsen af jordobservationsdata fra EU's Copernicussystem til applikationer såsom forureningsovervågning eller måling af vanddamp.

Tiltag:

¹² Fælles meddelelse til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget og Den Europæiske Investeringsbank om Global Gateway (JOIN(2021) 30 final af 1.12.2021). Gennem Global Gateway planlægger EU store investeringer i infrastrukturudvikling i hele verden med fokus på den grønne og den digitale omstilling, herunder i energi-, transport-, sundheds-, uddannelses- og forskningssektorerne.

¹³ Global tilgang til forskning og innovation: Europas strategi for internationalt samarbejde i en verden i forandring — Rådets konklusioner vedtaget den 28. september 2021, 12301/21.

¹⁴ Horisont Europa-rammeprogrammet (2021-2027) vil fortsat fremme internationalt samarbejde mellem forskere og virksomheder i EU og resten af verden i lighed med tidligere rammeprogrammer for forskning og innovation.

¹⁵ En mulighed for et sådant system er at udvide EU's eksisterende Egnosssystem, hvilket vil kræve, at flere overvågningsstationer placeres lokalt.

- Styrke samarbejdet mellem EU og GCC om handel og investeringer generelt, herunder om økonomisk integration og diversificering, og navnlig den eksisterende handels- og investeringsdialog mellem EU og GCC. Dette vil omfatte en undersøgelse af mulighederne for at nå til en fælles forståelse af holdningerne med henblik på mulige forhandlinger om en handelsaftale, der vil kunne håndtere spørgsmål af fælles interesse, herunder et øget handels- og investeringsmiljø, regulerings- og toldsamarbejde og bæredygtige udviklingsmål.
- Tilrettelægge udvekslinger om ungdomsbeskæftigelse og virksomhedsetablering.
- Fortsætte den fælles indsats for at tackle covid-19-pandemien, navnlig med hensyn til anerkendelse af certifikater og vaccinationer.
- Øge og styrke samarbejdsindsatsen på området beredskab og indsats over for trusler mod folkesundheden og arbejde hen imod en forbedret global sundhedsstruktur for at imødegå sundhedskriser.
- Forbedre samarbejdet om transportspørgsmål, herunder lovgivningsmæssige aspekter, sikkerhed, trafikstyring, sammenkoblinger og miljøstandarder.
- Fortsætte samarbejdet om udvikling af en menneskecentreret tilgang til digitalisering, herunder med hensyn til konnektivitet, infrastrukturudvikling, digital omstilling, digitale færdigheder og databeskyttelse.
- Øge bevidstheden om muligheder for samarbejde inden for forskning og innovation og institutionelle uddannelsesmuligheder, herunder inden for rammerne af Horisont Europa-programmet.
- Styrke samarbejdet om rumspørgsmål.

3. Et partnerskab for en grøn omstilling og bæredygtig energisikkerhed

I betragtning af omfanget af udfordringerne i forbindelse med klimaændringer og de muligheder, som den grønne omstilling kan tilbyde, er det altafgørende for EU og Golfregionen at forene kræfterne. Centrale fælles prioriteter omfatter opfyldelse af de overordnede mål for FN's verdensmål for bæredygtig udvikling, Parisaftalen og konventionen om den biologiske mangfoldighed. Mens Golfstaterne er nye aktører på den internationale scene i kampen mod klimaændringer, som Golfregionen er særlig hårdt ramt af, er EU fortsat en pioner inden for klimaændringsinitiativer og kan dele ekspertise og knowhow på beslægtede områder. Samtidig er Golfpartnerne pålidelige leverandører af flydende naturgas og har en betydelig rolle og yderligere potentiale i forbindelse med den overordnede bæredygtige energisikkerhed og en smidig omstilling til kulstofneutralitet. Golfstaterne er verdens største producent af fossile brændstoffer og vil derfor være nødt til at turde bevæge sig væk fra denne økonomiske model på længere sigt og blive ikke blot betydelige eksportører, men også store investorer i vedvarende energi og energieffektivitet i den bredere mellemøstlige region og finansielle støtter af den globale klimainsats. Samtidig er EU interesseret i alternative energikilder og vil i stigende grad have brug for en betydelig import af vedvarende energi fra diversificerede kilder ved at udvikle et miljø, der fremmer handel uden forvridninger og investeringer i grønne energiprodukter. Der er derfor en tungtvejende fælles interesse i at engagere sig mere strategisk, fremskynde den grønne omstilling og omstillingen til den cirkulære økonomi, tage hensyn til begge regioners respektive handelsmæssige interesser og opfylde klimarelaterede

forpligtelser med succes. Dette afspejles også i EU's strategi for internationalt energisamarbejde.

Golfpartnernes nylige **meddelelser om CO₂-neutralitet** er vigtige skridt fremad med hensyn til at udfylde hullet vedrørende modvirkning af klimaændringer og holde sig Parismålet på 1,5 °C for øje, hvis disse ledsages af lige så ambitiøse langsigtede udviklingsstrategier for lave drivhusgasemissioner. Gennemførelsen af de tilsagn og meddelelser, der er givet, og udfasningen af subsidieret fossil energi skal nu prioriteres. Reduktion af **metanemissioner** er et andet område for potentielt samarbejde mellem EU og Golfstaterne, som kan bidrage til at opnå en gradvis udfasning af fossil naturgas til fordel for biogas og biomethan, vedvarende og kulstoffattig brint og syntetiske brændstoffer¹⁶.

EU vil også intensivere sit samarbejde med Golfstaterne om **klimaindsatsen og omstillingen til ren energi** ved at fremme udvekslinger og partnerskaber om vedvarende energi (herunder vedvarende brint), energieffektivitet, herunder princippet om energieffektivitet først, CO₂-opsamling, -anvendelse og -lagring

, CO₂-prissætning og CO₂-markeder, tilpasning til klimaændringer, nedbringelse af katastroferisici og modstandsdygtighed. Dette samarbejde vil også undersøge bedste praksis, teknologiske muligheder, innovation, lovgivningsmæssige rammer og standarder¹⁷. EU vil fortsætte den aktive inddragelse af og støtte til Det Internationale Agentur for Vedvarende Energi (IRENA) i De Forenede Arabiske Emirater (UAE), hvilket kan være en nyttig lejlighed til at arbejde med omstillingen til ren energi. EU vil samarbejde med Golfstaterne og navnlig De Forenede Arabiske Emirater om forberedelserne til COP27 i Egypten og COP28 i De Forenede Arabiske Emirater samt med rammeinitiativer såsom det saudiarabiske grønne initiativ og det grønne initiativ vedrørende Mellemøsten.

Den grønne omstilling og klimatilpasning og -afbødning vil kræve omfattende **investeringer** på globalt plan. Global Gateway udgør en nyttig ramme for et joint venture med Golfregionen for at fremme bæredygtige investeringer i Mellemøsten som helhed samt i Afrika. Det kan være afgørende for at samle investeringskapaciteten i EU og Golfstaterne og deres finansielle institutioner og effektivt inddrage den private sektor i at frigøre den nødvendige kapital, ekspertise og erfaring.

Samarbejdet mellem EU og Golfstaterne kan spille en vigtig rolle med hensyn til at tilpasse **finansielle strømme** til en kurs mod lave drivhusgasemissioner og klimarobust udvikling, navnlig med henblik på målet om klimafinansiering efter 2025. EU og Golfstaterne vil styrke deres samarbejde gennem udvekslinger om bæredygtige finansieringsinitiativer og udstedelse af grønne obligationer, herunder med europæiske, multilaterale udviklingsfinansieringsinstitutioner baseret i Golfen og i forbindelse med drøftelser i de relevante internationale fora. EU tilskynder derfor Golfstaterne til at deltage i den internationale platform for bæredygtig finansiering.

Partnerskabet mellem EU og GCC vil også være afgørende i forbindelse med **global og regional bæredygtig energisikkerhed og en smidig grøn omstilling som afspejlet i EU's eksterne energistrategi, der offentliggøres samtidig med denne meddelelse**. GCC-landene har med nogle af de bedste sol- og vindressourcer i verden et betydeligt potentiale til at føre an i omstillingen til bæredygtighed og dekarbonisering, herunder ved at forbedre

¹⁶ De fleste Golfstater har undertegnet den EU/USA-ledede metanaftale, og nogle energiselskaber fra regionen er en del af olie- og gasmetaninitiativet 2.0 under ledelse af FN og EU.

¹⁷ Projektet om netværket for ren energi mellem EU og GCC spillede en vigtig rolle med hensyn til at fremme samarbejdet mellem EU og GCC om politikker og teknologier for ren energi, idet det nye opfølgingsprojekt er bredere og går videre end energisamarbejdet og dækker den grønne omstilling som helhed.

energieffektiviteten og anvende princippet om energieffektivitet først. Samarbejdet mellem EU og Golfstaterne vil bl.a. fokusere på knowhow, teknologi, lovgivningsmæssige rammer, standarder og investeringer. Golfstaterne kan bidrage til at begrænse volatiliteten på de markeder, der påvirkes af energiomstillingen, ikke mindst gennem øget eksport af flydende naturgas som et alternativ til rørledningsgas.

Golfregionen kan dog også spille en rolle som producent og leverandør af **dekarboniseret energi**, herunder vedvarende brint og elektricitet. I meddelelsen om REPowerEU understreges behovet for at erstatte gas med højere niveauer af vedvarende energi, herunder brint. Dette vil sammen med Golfpartnersernes forhåbninger om at blive førende eksportører skabe nye muligheder for samarbejde mellem EU og GCC. EU vil undersøge mulighederne for produktion og handel for at muliggøre import af vedvarende brint, især ved at udbygge eksisterende projekter, navnlig i det østlige og sydlige Middelhav.

Der er behov for en integreret gas- og brintinfrastruktur, brintlagringsfaciliteter og havneinfrastruktur i både EU og Golfstaterne. EU arbejder allerede på et partnerskab om grøn brint i Middelhavsområdet og vil sammen med Golfstaterne undersøge mulighederne for at indgå partnerskaber om grøn brint. EU vil også fremme et tættere samarbejde om elektrisk konnektivitet og bæredygtige transportforbindelser. Mulighederne for **trepartssamarbejde** om ren og retfærdig energiomstilling vil også blive videreført, navnlig med Afrika, Asien og Mellemøsten som helhed. EU vil fremme regional energiintegration og regionalt energisamarbejde¹⁸.

EU og Golfstaterne kan også samarbejde yderligere om miljøspørgsmål. Bevarelse og bæredygtig udnyttelse og forvaltning af havene, de **marine** ressourcer og vandforvaltningen, herunder sammenhængen mellem vand og energi, og behovet for at bekæmpe havforurening, navnlig i tæt urbaniserede kystområder, er områder af fælles interesse. I betragtning af omfanget af skibsfarten fra Golfen over Det Arabiske Hav til Middelhavet vil EU undersøge mulighederne for yderligere samarbejde om at reducere emissionsniveauerne fra søtransport. Mulighederne for samarbejde inden for fiskeri og akvakultur, afsaltning og kystturisme kan også undersøges nærmere.

Der bør også finde yderligere udvekslinger sted mellem EU og GCC om den globale ramme for **biodiversitet**, hvilket vil føre til en udvidelse af de nuværende beskyttede havområder i Golfen. Andre aspekter, der kan dækkes, omfatter håndtering af alle årsager til tab af biodiversitet, genopretning af økosystemer, udvikling og gennemførelse af strategier mod invasive arter og samarbejde med andre sektorer såsom transport og industri.

EU vil udveksle ekspertise med Golfstaterne om cirkulær økonomi, såsom foranstaltninger til **affaldsreduktion** og bæredygtig affaldshåndtering og om **genanvendelse**, og vil arbejde tæt sammen med dem om et juridisk bindende instrument til at sætte en stopper for plastforurening.

EU vil også samarbejde med Golfstaterne om at opbygge retfærdige, bæredygtige, sunde og miljøvenlige **fødevarer-systemer** — i overensstemmelse med EU's jord til bord-strategi¹⁹, EU's meddelelse om beskyttelse af fødevarer-sikkerheden og styrkelse af fødevarer-systemernes modstandsdygtighed²⁰ med henblik på at forbedre den globale fødevarer-sikkerhed. Dette er særlig vigtigt i lyset af virkningerne af den russiske aggression mod Ukraine og dens konsekvenser for de globale fødevarer-markeder. EU og Golfstaterne vil også samarbejde

¹⁸ Elsammenkoblingsprojektet mellem Egypten og Saudi-Arabien er et godt eksempel herpå.

¹⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0381>

²⁰ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/food-farming-fisheries/key_policies/documents/safeguarding-food-security-reinforcing-resilience-food-systems.pdf.

yderligere med henblik på at bekæmpe **ørkændannelse** og **skovrydning** samt om at udvikle regnfattige klimalandbrugsteknologier.

Partnerskabet med Golfregionen på disse områder vil have fokus på **bilateralt og regionalt** plan. Rammer såsom saudiarabiske og mellemøstlige grønne initiativer kan være en vigtig mulighed for dialog. EU vil også fremme **trepartssamarbejde**, som Israel-Jordan-UAE's afsaltnings-elprojekt er et godt eksempel på.

Tiltag:

- Nedsætte en særlig energi- og klimaekspertgruppe for EU og GCC, som skal intensivere den politiske dialog om grøn omstilling på regionalt og bilateralt plan.
- Afholde et årligt ministermøde mellem EU og GCC om den grønne omstilling suppleret med relaterede initiativer fra den private sektor (f.eks. Green Business Forum) for at udpege yderligere konkrete fælles initiativer.
- Yderligere fremme reguleringssamarbejde og infrastrukturens sammenkoblinger, støtte udvikling af vedvarende energi og energieffektivitet og -produktion og fremme skabelsen af konkurrencedygtige markeder, der muliggør handel med vedvarende energi uden eksportrestriktioner eller prisforvridninger.
- Udvikle engagementet i bæredygtig finansiering, herunder i partnerskab med europæiske og Golfbaserede finansielle institutioner.
- Oprette en særlig facilitet, der gør det muligt at udveksle ekspertise om de politikområder, der vedrører den grønne omstilling, den cirkulære økonomi og bæredygtige vækstmodeller, og hjælpe med at operationalisere samarbejdet mellem EU og GCC om grøn omstilling.
- Afholde et seminar på højt plan om den grønne omstilling frem mod COP27 og COP28.
- Iværksætte et havbeskyttelsesinitiativ vedrørende Den Arabiske Halvø med henblik på at etablere beskyttede områder og fælles mekanismer til forebyggelse af forurening af havmiljøet og forbedring af samarbejdet om havforskning og katastrofehjælp/risikoreduktion.

4. Et partnerskab for regional stabilitet og global sikkerhed

Bevarelse af fred, sikkerhed og stabilitet i Golfregionen som helhed er en nøgleprioritet for EU og en vigtig fælles interesse med GCC og dets medlemsstater og andre internationale og regionale partnere. Ustabiliteten i Golfregionen som helhed har direkte indflydelse på EU's sikkerhedsmæssige og økonomiske interesser og giver genlyd ikke blot i EU's naboskabsområde, men også på andre områder af fælles interesse såsom Afrikas Horn og Sahel. Da Golfstaterne i stigende grad er aktive i deres egen region og i og uden for Mellemøsten som helhed, er det klart, at varig stabilitet i EU's bredere naboskab vil kræve et tæt samarbejde med dem.

Golfstaterne har for nylig taget positive skridt, såsom Al Ula-aftalen, der markerer afslutningen på "GCC-uroen", normaliseringsaftalerne med Israel og visse GCC-medlemsstaters skridt til at genoptage eller udbygge dialogen med Iran. Denne udvikling giver Golfstaterne mulighed for at forbedre stabiliteten i regionen generelt på grundlag af overholdelse af principperne i De Forenede Nationers pagt og folkeretten og et aftalt sæt fælles interesser samt universelle principper og værdier, såsom gode naboskabsforbindelser, ikkeindblanding i nationale anliggender, fredelig bilæggelse af tvister og ikkespredning og gennem gradvis opbygning af en regional sikkerhedsarkitektur. Det vil også være en nyttig platform for inddragelse i bredere

samfundsmæssige spørgsmål og økonomisk integration. EU kan som et vellykket fredsprojekt i sig selv være en værdifuld partner med hensyn til at støtte disse mål.

EU koordinerer indsatsen for at sikre den fulde og effektive gennemførelse af den fælles omfattende handlingsplan, der kan bidrage til en omfattende og varig indsats, som sikrer, at Golfregionen forbliver permanent fri for kernevåben, og er med til at løse andre regionale spørgsmål. En positiv afslutning på Wienforhandlingerne med henblik på at gøre det lettere for USA at vende tilbage til den fælles omfattende handlingsplan og genoptage USA's og Irans fuldstændige gennemførelse af alle tilsagnene i den fælles omfattende handlingsplan kan danne grundlag for en yderligere indsats for at mindske spændingerne og opbygge tillid i regionen som helhed. Landene i regionen bør naturligvis — på begge sider af Golfen — stå i spidsen for og styre denne indsats, men EU og det bredere internationale samfund kan og bør tilbyde støtte og rådgivning. I den forbindelse vil EU være rede til at samarbejde med GCC, dets medlemsstater, Iran og andre centrale stater i regionen i en gradvis og inklusiv tilgang, i fuld gennemsigtighed og med det endelige mål at udvikle ordninger, der giver større sikkerhed for alle lande i Golfregionen.

Med henblik herpå kan EU arbejde på dialog, **gennemsigtighed og tillidsskabende foranstaltninger** og udveksle ekspertise på områder som sikkerhed til søs, konfliktforebyggelse og -mægling, katastrofeberedskab og -indsats, kemisk, biologisk, radiologisk og nuklear sikkerhed (CBRN), bekæmpelse af terrorisme, cybersikkerhed og bekæmpelse af desinformation.

Desuden kan en særlig **politisk-militær dialog** med GCC og dets medlemsstater lette udvekslingen af oplysninger om militærøvelser, politik og budgetter, frivillige foranstaltninger til forbedring af gennemsigtigheden i forsvarsmateriel, våbenkontrolordninger til støtte for konventionen om visse konventionelle våben og konventionen om forbud mod personelminer og om effektiv gennemførelse af ikkespredningsaftaler. Denne dialog kan suppleres af militære kontakter.

Disse aktiviteter kan på mellemlang og lang sigt føre til en struktureret EU-støttet **dialogproces**, der gradvist kan bidrage til en mere inklusiv regional sikkerhedsarkitektur. Den regionale konference om samarbejde og partnerskab i Bagdad og opfølgningen heraf med inddragelse af EU kan tjene som et nyttigt eksempel for regionsstyrede processer.

Et forbedret samarbejde om **maritim sikkerhed** på grundlag af folkeretten kan bidrage til at forbedre den regelbaserede orden til søs, herunder retten til fri sejlads og overflyvning. Dette kan omfatte konfliktløsningskanaler, udveksling af maritime oplysninger, forebyggelse af hændelser og adfærdskodekser²¹. EU-operationen Atalantas voksende regionale tilstedeværelse skaber et rum for et sådant engagement. EU kan også undersøge mulighederne for yderligere samarbejde gennem den europæiske maritime bevidsthed i Hormuzstrædet, som har til formål at støtte et sikrere navigationsmiljø og nedtrapning. En EU-koordineret maritim tilstedeværelse²² i det nordvestlige Indiske Ocean og oprettelsen af EU's maritime interesseområde i overensstemmelse med EU's strategi for Indo-Stillehavsregionen²³ kan også udgøre en bredere platform for dette arbejde i samarbejde med internationale og regionale partnere.

²¹ F.eks. Golfpartnernes brug af regional informationsudveksling i Indo-Stillehavsregionen gennem særlige kapacitetsopbygningsinitiativer inden for rammerne af Djiboutiadfærdskodeksen, der øger bevidstheden og kommunikationen om det maritime område.

²² Rådets konklusioner om gennemførelsen af konceptet koordineret maritim tilstedeværelse i den nordvestlige del af Det Indiske Ocean, 14. februar 2022/6075/22.

²³ Fælles meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet "EU's strategi for samarbejdet i Indo-Stillehavsregionen" af 16. september 2021.

EU og GCC kan udveksle god praksis inden for **katastroforebyggelse og -beredskab**, navnlig gennem forbedret samarbejde mellem EU's Katastrofeberedskabskoordineringscenter og GCC's beredskabsstyringscenter. Hvor det er relevant, vil EU også foreslå tekniske udvekslinger med andre Golfstater, Den Arabiske Liga og den arabiske koordineringsmekanisme for katastroforebyggelse for at bidrage til regional grænseoverskridende kapacitetsopbygning.

I betragtning af den stadig større rolle, som kerneenergi spiller i GCC-landene, kan EU overveje at styrke samarbejdet om nuklear sikkerhed og nukleart nødberedskab og -indsats, herunder om konsekvenser for folkesundheden af tilsigtede eller utilsigtede CBRN-trusler. Nuklear sikkerhed kan navnlig drage fordel af målrettet teknisk støtte på centrale områder såsom nuklear sikkerhedskultur eller håndtering af ulykker, mens nukleart katastrofeberedskab og -indsats kan håndteres ved at styrke udvekslingen af oplysninger om nødsituationer mellem EU og GCC i overensstemmelse med igangværende projekter på dette område. Sådanne samarbejdslinjer bør finde sted mellem EU og GCC's beredskabsstyringscenter og kan i sidste ende også omfatte andre Golfstater.

Yderligere konsolidering mellem regionale partnere og EU med hensyn til **CBRN**, medicinske modforanstaltninger i forbindelse med CBRN og forvaltningen af CBRN-materialer kan undersøges nærmere. Ud over sit nuværende fokus på biologisk beredskab, kemisk sikkerhed og beredskab i forbindelse med covid-19-pandemien bør CBRN-centret foreslå regionale aktiviteter vedrørende strategisk eksportkontrol af produkter med dobbelt anvendelse.

EU og Golfstaterne har allerede intensiveret deres koordinering af regionale kriser i Golfen som helhed, Mellemøsten og Nordafrika og Afrikas Horn. Fred og stabilitet i denne region som helhed er en stærk fælles interesse, hvad enten det er i Irak, Yemen, Syrien, Libyen, Libanon, Israel/Palæstina eller Somalia, Etiopien eller Sudan. EU værdsætter også GCC's og dets medlemsstaters vigtige rolle i international mægling. Nylige eksempler omfatter den rolle, som Qatar spiller med hensyn til Afghanistan og Tchad, Saudi-Arabien og De Forenede Arabiske Emirater på Afrikas Horn, Kuwait i Libanon og Oman i Yemen. EU er rede til at foreslå et tættere samarbejde og udveksling af metoder, erfaringer og bedste praksis vedrørende **konfliktforebyggelse og mægling** på både bilateralt og regionalt plan.

Det kan overvejes at udbygge **terrorbekæmpelsessamarbejdet** med Golfstaterne om spørgsmål som bekæmpelse af voldelig ekstremisme og radikalisering, finansiel støtte til ekstremisme, eksport af ekstremistisk litteratur og terrortrusler fra og uden for regionen. EU vil undersøge mulighederne for at øge sin støtte til udveksling af bedste praksis for at bekæmpe ekstremistiske fortællinger og fremme produktiv brug af traditionelle og sociale medier, herunder tættere samarbejde med eksisterende organisationer²⁴. Et stærkere samarbejde kan også omfatte fælles aktiviteter for at øge bevidstheden om retlige og institutionelle rammer til bekæmpelse af finansiering af terrorisme og bekæmpelse af hvidvask af penge. EU vil også fortsat samarbejde med Golfstaterne om at støtte og fremme et globalt, åbent, stabilt og sikkert **cyberspace** med særligt fokus på cybersikkerhed og beskyttelse af kritisk infrastruktur mod cyberangreb.

EU kan også undersøge mulighederne for at forbedre det **retlige og retshåndhavende samarbejde** for bedre at kunne bekæmpe alvorlig grænseoverskridende organiseret kriminalitet, navnlig i forbindelse med bekæmpelse af terrorisme, efterforskning af hvidvaskning af penge, inddrivelse af aktiver og bekæmpelse af menneskehandel. Der tilbydes

²⁴ F.eks. Hedayah, den uafhængige, multilaterale tænke-og-handle-tank, der beskæftiger sig med forebyggelse og bekæmpelse af voldelig ekstremisme baseret i Abu Dhabi (EU er medlem af dens styrelsesråd).

udveksling af bedste praksis og støtte under EU's globale facilitet²⁵ for at bistå med international overholdelse i forbindelse med bekæmpelse af hvidvask af penge og finansiering af terrorisme, navnlig med henblik på at opfylde Den Finansielle Aktionsgruppes (FATF's) anbefalinger. Samarbejdet med Eurojust kan intensiveres, eventuelt gennem oprettelse af kontaktpunkter, og med Den Europæiske Anklagemyndighed.

Både EU og Golfregionen har været berørt af **hybride angreb** såsom kunstigt fremkaldte migrationsstrømme og terrorisme, herunder terrorangreb med droner og missiler. EU og Golfstaterne bør samarbejde yderligere for at tackle disse problemer effektivt. Med henblik på at imødegå sådanne hybride trusler styrker EU også sin **strategiske kommunikation** for at opdage, analysere og håndtere udenlandsk informationsmanipulation og indblanding, der kan give næring til regionale spændinger. EU vil arbejde hen imod rammer til støtte for ytringsfrihed, mediefrihed og -pluralisme, som er i centrum af sunde informationsmiljøer, herunder ved at støtte samfundets modstandsdygtighed i regionen og øge bevidstheden om den stigende brug af udenlandsk informationsmanipulation og indblanding som et udenrigspolitisk redskab. Gennemførelsen af foranstaltninger til bekæmpelse af desinformation og misinformation vil fortsat være et centralt aspekt af denne tilgang²⁶.

Tiltag:

- Indlede og yderligere styrke politiske og særlige dialoger og koordinering om spørgsmål vedrørende regional og global stabilitet og sikkerhed, herunder om øget modstandsdygtighed og indsats over for hybride trusler.
- Foreslå udnævnelse af en særlig EU-repræsentant for Golfsikkerhed.
- Udvikle en samarbejds mekanisme for øget maritim sikkerhed på grundlag af operationen ATALANTA, EMASoH og den koordinerede maritime tilstedeværelse i den nordvestlige del af Det Indiske Ocean.
- Styrke den tekniske støtte inden for nuklear sikkerhed og fremme samarbejdet mellem EU og GCC's beredskabsstyringscenter om beredskab og indsats på det nukleare område.
- Intensivere samarbejdet mellem EU og GCC om terrorbekæmpelse og bekæmpelse af voldelig ekstremisme mellem EU og GCC og dets medlemsstater.
- Udvikle gensidigt fordelagtigt samarbejde om katastrofeberedskab og -indsats mellem EU's Katastrofeberedskabskoordinationscenter (ERCC) og GCC's beredskabsstyringscenter.
- Indlede en dialog om cybersikkerhed.

5. Et globalt humanitært udviklingspartnerskab

Golfstaternes donorer og deres finansielle institutioner er vigtige leverandører af officiel udviklingsbistand til humanitær bistand og udviklingssamarbejde, og deres bistand er primært bilateral. Bedre og mere systematisk samarbejde med Golfstaternes donorer, navnlig med hensyn til levering gennem multilaterale agenturer og en byrdefordelingstilgang, er afgørende

²⁵ <https://www.global-amlcft.eu/global-anti-money-laundering-and-countering-terrorism-financing-context/>

²⁶ På grundlag af den fælles handlingsplan for bekæmpelse af desinformation (5. december 2018), handlingsplanen for europæisk demokrati (COM(2020) 790) og erfaringerne fra covid-19-pandemien vil EU's strategiske kommunikationsindsats blive forankret i europæiske værdier og principper.

for at tackle globale udfordringer og navnlig de hidtil usete udfordringer for det internationale humanitære system. Disse omfatter den voksende finansieringskløft mellem de hurtigt voksende behov og de finansielle ressourcer, der er til rådighed, øget tilsidesættelse af den humanitære folkeret og langvarige konfliktsituationer²⁷.

Golfstaterne er betydelige donorer af **humanitær bistand**. EU vil intensivere sit engagement med Golfstaterne om finansiering, effektivitet, bistand af høj kvalitet og generel støtte til det internationale humanitære system som en integreret del af den politiske dialog mellem EU og Golfstaterne. I den forbindelse vil der blive lagt særlig vægt på lande, der står over for langvarige kriser. EU vil også tilskynde Golfstaternes donorer til at øge deres engagement og flerårige finansiering til det FN-koordinerede globale humanitære system og de relevante FN-agenturer, herunder De Forenede Nationers Hjelpeorganisation, som er afgørende for stabiliteten i Mellemøsten.

Golfstaterne spiller også en særlig rolle med hensyn til at fremme og anvende den **humanitære folkeret** i og uden for regionen i betragtning af deres geografiske og/eller kulturelle nærhed og indflydelse på nogle af de mest akutte kriser. EU vil intensivere sin dialog og sine støtteaktioner med Golfstaternes donorer med henblik på at fremme respekten for den humanitære folkeret og de humanitære principper for at lette adgangen til og den effektive levering af humanitær bistand og beskyttelse af civile. EU tilskynder Golfstaterne til at deltage i relevante initiativer med henblik på at udvikle humanitære standarder og retningslinjer for en gennemsigtig gennemførelse af disse retningslinjer på grundlag af fælles erfaringer med kriser såsom i Yemen, Syrien, Irak, Libyen, Sahel, Afrikas Horn, Afghanistan og blandt rohingyaerne.

EU vil også stræbe efter stærkere partnerskaber med Golfstaterne, arabiske finansielle institutioner og regionale organer, herunder Den Islamiske Samarbejdsorganisation (OIC), for at tackle de underliggende politiske og strukturelle drivkræfter bag konflikter og for bedre at forbinde politisk dialog, nødhjælp og langsigtet udvikling i en **sammenhæng mellem humanitær bistand, udvikling og fred**. EU vil navnlig undersøge mulighederne for fælles integrerede tilgange til håndtering af struktursvaghed i Mellemøsten og Nordafrika samt på Afrikas Horn og Sahel og i Centralasien, herunder Afghanistan. Der vil finde særlige udvekslinger sted om de grundlæggende årsager til humanitære kriser i multilaterale fora såsom dialogen mellem den arabiske verden og OECD's Komité for Udviklingsbistand (DAC)²⁸ og med Den Arabiske Koordineringsgruppe.

Hvad angår **udviklingsamarbejde**, er Golfpartnerne stærkt engageret på områder som infrastruktur, vedvarende energi, sundhed, uddannelse og nylige bidrag til COVAX-mekanismen. Dette åbner muligheder for potentielle partnerskaber på mange områder. Som et første skridt finder der et øget koordineringsarbejde sted med Golfstaternes donorer og deres finansielle institutioner i partnerlande af fælles interesse og internationalt. Opførelsen af det centrale afsaltningsanlæg i Gaza betragtes som et flagskibseksempel på samarbejde mellem EU og dets arabiske partnere.

EU vil yderligere intensivere den politiske dialog og donorkoordineringen med Golfstaternes donorer på multilateralt plan, navnlig inden for rammerne af **udviklingsdialogen mellem den arabiske verden og OECD's DAC**. EU vil presse på for at reformere denne dialog med henblik på at gøre den mere effektiv, idet der bygges videre på Team Europe-tilgangen for at

²⁷ Anerkendelse af de eksisterende udfordringer, meddelelsen "EU's humanitære indsats: nye udfordringer, samme principper" af 10. marts 2021 og de efterfølgende rådskonklusioner opfordrer til øget EU-engagement med nye donorer, herunder Golfstaterne.

²⁸ Den næste dialog mellem den arabiske verden og OECD's DAC finder sted i Bruxelles for første gang i 2022.

sikre bedre tilpasning af procedurer, sociale og miljømæssige beskyttelsesforanstaltninger og bistandseffektivitet.

Desuden vil EU intensivere sine forbindelser med regionale organisationer og finansielle institutioner i Golfstaterne, navnlig Den Islamiske Udviklingsbank og Den Arabiske Koordineringsgruppe, engagere sig i prioriteter og programmering og tilskynde til partnerskaber med europæiske finansielle institutioner. EU vil navnlig undersøge investeringsmulighederne inden for EU's politikker og initiativer såsom REPowerEU, den europæiske grønne pagt og Global Gateway.

Under Global Gateway kan EU og Golfpartnerne undersøge fælles initiativer i tredjelande gennem trepartssamarbejde, finansiel støtte, kapacitetsopbygning og teknisk bistand. Desuden giver søjlen for hurtig reaktion under instrumentet for naboskab, udviklingssamarbejde og internationalt samarbejde (NDICI) mulighed for at håndtere fælles udenrigspolitiske prioriteter gennem politisk dialog.

Tiltag:

- Tilrettelægge et ministermøde mellem EU og GCC om humanitær bistand i 2023.
- Fremme effektiv levering af behovsbaseret humanitær bistand og generel støtte til det internationale humanitære system og fremme respekten for den humanitære folkeret og de humanitære principper. Undersøge synergier i humanitære logistikoperationer og muligheder for parallel finansiering af FN-ledede projekter i krisesituationer af fælles interesse.
- Intensivere den politiske dialog og donorkoordineringen med Golfstaternes donorer på multilateralt plan, navnlig inden for rammerne af udviklingsdialogen mellem den arabiske verden og OECD's DAC.
- Afdække muligheder for samarbejde om Global Gateway-initiativer og fremme Golfpartnernes samarbejde med EU-institutioner, medlemsstater, finansielle institutioner og den private sektor, som afspejler Team Europe-tilgangen.

6. Et partnerskab for mennesker

De igangværende samfundsmæssige og økonomiske forandringer i Golfregionen giver et væld af samarbejds muligheder, navnlig for at støtte de ambitiøse visioner om forandring, som Golfstaterne har bebudet. Som følge af økonomisk diversificering og det stigende antal stadig mere engagerede og "globaliserede" unge gennemfører Golfstaterne nationale politikker for social udvikling. Disse langsigtede politikker ledsages ofte af sociale reformer med det potentiale at markere et vendepunkt i disse samfund, navnlig med hensyn til kvinders rettigheder, arbejdsmarkedsspørgsmål (f.eks. afskaffelse af kafalssystemet²⁹ for vandrende arbejdstagere) og religionsfrihed og tværreligiøs dialog. Selv om der stadig er udfordringer med hensyn til menneskerettigheder, demokrati og retsstat, kan EU samarbejde med GCC med henblik på at ledsage sådanne reformbestrebelse ved at bygge på bilaterale menneskerettighedsdialoger med GCC-landene og lette mellemfolkelige kontakter, navnlig for unge, for at uddybe den gensidige forståelse og fremme tilliden mellem samfund i begge regioner omkring vellykkede samarbejdsaktiviteter. I den forbindelse vil EU dele sine erfaringer med at fremme inklusiv dialog med civilsamfundet.

EU er opsat på at støtte det arbejde, der udføres af GCC-landene, herunder gennem EU's samarbejdsinstrumenter, for at styrke respekten for **retsstatsprincippet og god**

²⁹ Sponsoreringssystemet, som giver arbejdsgiverne alt for store beføjelser over for udenlandske arbejdstagere.

regeringsførelse med henblik på at støtte gennemsigtighed, ansvarlighed og tillid til institutionerne. EU kan fremme og dele sine erfaringer med inklusiv dialog med civilsamfundet og arbejdsmarkedsparter i forbindelse med gennemførelsen af de sociale aspekter af GCC-landenes nationale visioner.

EU opfordrer navnlig kraftigt GCC-landene til at leve op til deres internationale forpligtelser på **menneskerettighedsområdet**, herunder til at ratificere relevante FN-menneskerettighedstraktater, aktivt støtte arbejdet inden for FN's Menneskerettighedskontor og FN's særlige procedurer, samarbejde fuldt ud med FN's menneskerettighedsmekanismer og ratificere og gennemføre Den Internationale Arbejdsorganisations konventioner og henstillinger. EU vil fortsat forsvare og fremme menings- og ytringsfriheden, herunder vigtigheden af beskyttelse af journalister og mediernes uafhængighed. EU er rede til at udveksle bedste praksis, yde teknisk bistand og tilbyde ekspertise, hvor det er relevant, på grundlag af de regelmæssige strukturerede menneskerettigheds- og sektordialoger mellem EU og GCC-landene, som har vist sig at være en konstruktiv mulighed for ærlige drøftelser om menneskerettigheder, herunder om individuelle sager, der giver anledning til bekymring.

EU går ind for princippet om, at menneskerettighederne gælder både online og offline. EU opfordrer Golfstaterne til at gennemføre lovgivning og sikkerhedsforanstaltninger for at beskytte mennesker mod ulovlig eller unødvendig **overvågning og dataindsamling**. EU har eksportkontrol, navnlig på området for varer med dobbelt anvendelse, hvor civile teknologier har potentielle militære eller sikkerhedsmæssige anvendelser. Disse regler indeholder specifikke bestemmelser for at sikre, at handlede digitale teknologier anvendes lovligt under overholdelse af menneskerettighederne. EU er rede til at dele ekspertise med sine Golfpartnere og til i fællesskab at behandle behovet for indførelse og gennemførelse af internationale retlige standarder vedrørende digitale rettigheder på multilateralt plan.

EU har også til hensigt at styrke sit engagement for at fremme **ligestilling mellem kønnene og styrkelse af kvinders indflydelse og status** i tæt samarbejde med regeringer, civilsamfundet, den private sektor og andre vigtige interessenter i Golfregionen. Forbedrede partnerskaber på dette område kan navnlig fremme kvinders og pigers adgang til uddannelse og erhvervsuddannelse og sundhed og sikre, at de har samme rets- og handleevne og adgang til klage og domstolsprøvelse. Fremme af kvinders deltagelse og repræsentation i beskæftigelse, politik, regeringsførelse og aktivt medborgerskab samt forebyggelse og bekæmpelse af seksuel og kønsbaseret forskelsbehandling og vold er et lovende område for EU's engagement. EU vil fortsat fremme et sikkert miljø, der styrker civilsamfundet, piger og kvinderettighedsorganisationer, menneskerettighedsforkæmper, fredsskabende organisationer og kvindelige journalister.

Samarbejde og **interkulturel** og tværreligiøs udveksling kan forbedre den gensidige forståelse og tillid, og er på samtidig vektorer for tolerance og fredelig sameksistens.³⁰ F.eks. er det abrahamitiske familiehus i Abu Dhabi et forbilledligt eksempel på sådanne udvekslinger i GCC-regionen. EU's nationale kulturinstitutioner i Saudi-Arabien, Qatar og De Forenede Arabiske Emirater fremmer også fortsat aktiviteter på forskellige områder såsom mode, film, musik, arkitektur og design samt visuelle kunstarter. EU og GCC har også investeret i beskyttelsen af kulturarven i de seneste år, hvilket giver mulighed for intensiveret dialog og fælles aktioner.

EU kan yderligere støtte tværregionale forbindelser inden for **uddannelse, erhvervsuddannelse**, kompetenceudvikling og aktivt medborgerskab gennem Erasmus+-

³⁰ EU-GCC styrkede den politiske dialog, samarbejdet og outreachprojektet, et igangværende treårigt EU-projekt, der aktivt støtter samarbejde, offentligt diplomati og oplysningsaktiviteter i GCC.

programmet. I 2021-2027 vil Erasmus+ inden for videregående uddannelse give partnerinstitutioner i Golfregionen mulighed for at udvikle læseplaner såsom undervisningsmoduler om EU-relaterede spørgsmål via Jean Monnet-aktionerne. Videregående uddannelsesinstitutioner fra regionen vil også kunne deltage i akademiske konsortier med EU og andre internationale partnere for at levere integrerede masteruddannelser via den fælles kandidat- og masteruddannelse under Erasmus Mundus. Desuden er det internationale meritoverførselsprogram, som letter kortvarige udvekslinger for akademiske studerende og personale, og Erasmus Mundus-designforanstaltningerne, som giver mulighed for i fællesskab at udforme en fælles mastergrad, nu også tilgængelige for partnerinstitutioner i Golfregionen.

Inden for rammerne af det europæiske år for ungdom 2022 tilskynder EU-delegationerne i Golfregionen til disse former for mobilitetsmuligheder for regionens unge inden for videregående uddannelse og forskning. Dette vil blive suppleret med aktiviteter, der gennemføres af Erasmus+-studerende- og alumnisammenslutningerne, samt den mulighed, som Golfstaterne har for at oprette nationale Erasmus+-kontaktpunkter.

Fælles promoveringsbestræbelser kan også forbedre samarbejdet mellem EU og Golfstaterne om **forskning**, f.eks. ved at støtte deltagelse af forskere fra Golfregionen i Marie Skłodowska-Curie-aktiviteter, herunder internationale ph.d.-netværk og personaleudvekslinger.

Konsulær beskyttelse bliver stadig mere relevant i betragtning af det stigende antal EU-borgere, der bor i eller rejser til Golfregionen. Et bedre samarbejde mellem EU og dets medlemsstater og myndighederne i Golfregionen kan bygge på de etablerede ordninger³¹, herunder om konsulært kriseberedskab.

Mange borgere i GCC-landene bor eller ejer ejendom i EU eller studerer på europæiske universiteter. EU anerkender GCC-landenes stærke interesse i at blive optaget på EU's liste over **visumfrie lande**³². EU ser også sin egen interesse i at fremme mellemfolkelige kontakter og rejser mellem EU og GCC-landene. Visumpligten for De Forenede Arabiske Emirater blev ophævet i 2015³³. Kommissionen har forelagt Rådet og Europa-Parlamentet et forslag om fritagelse for statsborgere i Qatar og Kuwait³⁴. For de resterende GCC-lande vil Kommissionen med henblik på at fremme partnerskabet mellem de to regioner og styrke de allerede tætte politiske, økonomiske, forskningsmæssige, uddannelsesmæssige, kulturelle og samfundsmæssige udvekslinger hurtigt indlede tekniske drøftelser for at sikre opfyldelsen af relevante kriterier med henblik på i sidste ende at opnå visumfritagelse for alle GCC-lande³⁵,

³¹ Som f.eks. de aftaler, der blev indgået med De Forenede Arabiske Emirater og Qatar i forbindelse med EXPO 2020, FIFA's verdensmesterskab i 2022 og hjemtransport af EU-borgere og personer, som EU var ansvarlig for, fra Afghanistan.

³² Bilag II i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1806 af 14. november 2018 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav (EUT L 303 af 28.11.2018, s. 39).

³³ Rådets afgørelse (EU) 2015/785 af 20. april 2015 om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og om midlertidig anvendelse af aftalen mellem Den Europæiske Union og De Forenede Arabiske Emirater om visumfritagelse for kortvarige ophold (EUT L 125/1 af 21.5.2015, s. 21,5).

³⁴ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) 2018/1806 om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav (COM(2022), 189 endelig af 27. april 2022).

³⁵ Kriterierne for visumfritagelse omfatter ulovlig indvandring, offentlig orden og sikkerhed, økonomiske fordele, navnlig med hensyn til turisme og udenrigshandel, og EU's eksterne forbindelser med de pågældende tredjelande, herunder navnlig hensynet til menneskerettigheder og de grundlæggende frihedsrettigheder samt regional sammenhæng og gensidighed på visumområdet (artikel 1 i forordning (EU) 2018/1806).

en fælles interesse for GCC og EU. EU fortsætter i mellemtiden med at arbejde på at mindske byrden for visumansøgere fra GCC-landene gennem lokal tilpasning af visumreglerne og systematisk udstedelse af visa til flere indrejser med lang gyldighed (med en gyldighed på op til fem år) til rejsende, der ikke udgør nogen specifik risiko³⁶. Forslaget om digitalisering af proceduren for udstedelse af Schengenvisa vil gøre visumproceduren stort set papirløs og kontaktløs og dermed mere tidsbesparende og omkostningseffektiv for ansøgerne³⁷.

Tiltag:

- Hurtig iværksættelse af tekniske drøftelser med de resterende visumpligtige GCC-lande og visumfritagelsen. Lette udstedelsen af visa til flere indrejser med lang gyldighed.
- Styrke udvekslingen om migration og mobilitet, navnlig for unge, kultur og sport for at bringe mennesker sammen og gøre samfund mere sammenhængende.
- Intensivere menneskerettighedsdialogerne med Golfpartnerne og opfølgende aktiviteter og fremme inklusiv dialog med civilsamfundet. Navnlig fremme ligestilling mellem kønnene og styrkelse af kvinders indflydelse og status.
- Udvikle samarbejde om interkulturel og tværreligiøs dialog for at fremme broderskab, tolerance og fredelig sameksistens.
- Forbedre GCC-EU-samarbejdet om regeringsførelse i spørgsmål som bekæmpelse af korruption, fremme af gennemsigtighed og sikring af ansvarlighed.
- Intensivere samarbejdet mellem EU og GCC om uddannelse, erhvervsuddannelse, videnskabelig forskning, aktivt medborgerskab gennem Erasmus+-programmet og Marie Skłodowska-Curie-aktiviteterne.
- Intensivere det kulturelle og offentlige diplomati for at øge bevidstheden og gøre EU mere synlig i GCC-landene for at forbedre den gensidige forståelse.

7. Et stærkere institutionelt partnerskab

Det strukturerede samarbejde med GCC og dets medlemmer er reguleret af den samarbejdsaftale, der blev indgået i 1989, og bilaterale samarbejdsaftaler mellem Tjenesten for EU's Optræden Udadtil og udenrigsministerierne i de seks GCC-lande. Denne ramme omfatter forskellige formater for politisk og sektorspecifik høring og samarbejde og udvekslinger om regional udvikling på forskellige niveauer³⁸. Der er indledt menneskerettighedsdialoger med De Forenede Arabiske Emirater, Bahrain, Qatar, Kuwait og Saudi-Arabien.

Der er øget momentum og en stærk fælles interesse i at sikre, at forbindelserne mellem EU og GCC har et mere strategisk fokus, og i at styrke de institutionelle samarbejdsordninger. EU vil

³⁶ I overensstemmelse med den reviderede visumkodeks. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1155 af 20. juni 2019 om ændring af forordning (EF) nr. 810/2009 om en fællesskabskodeks for visa (visumkodeks) (EUT L 188 af 12.7.2019, s. 25).

³⁷ Forslag til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 767/2008, (EF) nr. 810/2009 og (EU) 2017/2226 og Rådets forordning (EF) nr. 1683/95, (EF) nr. 333/2002, (EF) nr. 693/2003 og (EF) nr. 694/2003 og konventionen om gennemførelse af Schengenaf-talen for så vidt angår digitalisering af visumproceduren (COM/2022/658 final af 27. april 2022).

³⁸ Fælles råds- og ministermøde mellem EU og GCC, som ledes i fællesskab af den højtstående repræsentant/næstformanden og GCC's roterende formandskab med deltagelse af udenrigsministrene fra EU og GCC, Det Blandede Samarbejdsudvalg EU-GCC, der giver højtstående embedsmænd mulighed for at drøfte vejen frem med hensyn til sektorsamarbejde, EU-GCC-trojkaministermøde med udveksling af synspunkter om regionale spørgsmål, møde mellem de regionale direktører i EU og GCC, handels- og investeringsdialogen mellem EU og GCC, makroøkonomisk dialog mellem EU og GCC.

bygge videre på de eksisterende rammer, der kombinerer bilateralt engagement med et styrket regionalt partnerskab og, hvor det er muligt, udvikle flagskibsforanstaltninger. I den forbindelse kan EU undersøge muligheden for et topmøde med GCC.

EU vil øge synligheden og effektiviteten af EU's indsats ved at åbne en **delegation** i Qatar i 2022. EU er i færd med at undersøge muligheden for at åbne en delegation i Oman og udpege en EU-ambassadør til GCC, der afspejler GCC's repræsentation ved EU.

EU agter at undersøge muligheden for at forhandle **partnerskabsaftaler** med GCC-landene, hvilket vil skabe en mere solid og omfattende ramme for institutionelt engagement.

Tilrettelæggelsen af **sektorspecifikke ministermøder** mellem EU og GCC om spørgsmål af fælles interesse såsom handel og investeringer, økonomisk diversificering, transport, grøn omstilling og digitalisering, vil forbedre de biregionale rammer. Dette nye format vil supplere eksisterende ordninger såsom Det Fælles Råd EU-GCC og trojkamødet mellem EU og GCC, der afholdes i tilknytning til FN's Generalforsamling. Det vil sikre gennemførelsen af den nye fælles EU-GCC-handlingsplan, der blev vedtaget på det seneste ministermøde mellem EU og GCC den 21. februar 2022.

Etableringen af en årlig **politisk dialog** mellem EU og GCC vil bidrage til at tackle den geopolitiske udvikling, der påvirker de to regioner, samt de politiske aspekter af samarbejde, fortalervirksomhed og konfliktløsning. Inden for disse rammer kan EU og Golfstaterne også fremme tværregionalt samarbejde, navnlig med de sydlige nabolande, og samarbejde med andre regionale organisationer såsom Den Arabiske Liga, Middelhavsunionen og Den Islamiske Samarbejdsorganisation.

Desuden vil EU fortsætte samarbejdet med **GCC's generalsekretariat** gennem workshoper, peerudvekslinger og studieture på grundlag af EU's institutionelle og organisatoriske erfaringer på områder af interesse for GCC's generalsekretariat, såsom politikudformning og koordinering og offentligt diplomati.

Tiltag:

- Yderligere styrke det institutionelle engagement mellem EU og GCC ved at afholde en årlig politisk dialog mellem EU og GCC, årlige høringer om multilaterale spørgsmål og sektorspecifikke ministermøder først med den grønne omstilling og koordinering af den humanitære indsats.
- Undersøge muligheden for at forhandle bilaterale partnerskabsaftaler med de seks GCC-medlemsstater.
- Intensivere de institutionelle og organisatoriske udvekslinger med GCC's generalsekretariat.
- Fortsætte gennemførelsen af fælles aktiviteter vedrørende sundhed, handel og investeringer, migration og mobilitet, uddannelse og forskning, energi, energieffektivitet og klimaændringer, digitalisering og katastrofeberedskab og -indsats.

8. Konklusion/vejen frem

EU vil anvende alle sine værktøjer og instrumenter til at sikre en effektiv og hurtig gennemførelse af dette strategiske partnerskab med Golfen. En løbende og fremadrettet dialog mellem EU og dets Golfpartnere vil være til gensidig gavn inden for alle spørgsmål. EU vil lægge vægt på det igangværende arbejde med den grønne omstilling, økonomisk diversificering og sociale reformer. EU vil lægge særlig vægt på retsstatsprincippet og menneskerettigheder og i den forbindelse på at udforme foranstaltninger, der fokuserer på

stærkelse af kvinders og unges indflydelse og status. EU vil styrke sit samarbejde med Golfstaterne ved hjælp af alle passende finansielle instrumenter, navnlig instrumentet for naboskab, udviklings samarbejde og internationalt samarbejde (NDICI) — et globalt Europa, og vil gennem offentligt diplomati engagere sig for at styrke den gensidige viden og forståelse.

Kommissionen og den højtstående repræsentant opfordrer Europa-Parlamentet og Rådet til at godkende den tilgang, der er beskrevet i denne fælles meddelelse, og til at arbejde sammen om at gennemføre og revidere dens tiltag.